

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«АГРАРНА ПОЛІТИКА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ
ЕКОНОМІКИ»

Ступінь вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Спеціальність	<u>076 Підприємництво, торгівля та біржова</u>
Освітня програма	Підприємництво, торгівля та біржова
Рік навчання	<u>1 семестр 2</u>
Форма навчання	<u>денна, вечірня, заочна</u>
Кількість кредитів ЄКТС	<u>5</u>
Мова викладання	українська

Лектор курсу

Доктор економічних наук, професор кафедри глобальної економіки Діброва Анатолій Дмитрович

Контактна інформація лектора (e-mail)

dibrova@nubip.edu.ua

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view?id=4336>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

«Аграрна політика в умовах глобалізації економіки» як навчальна дисципліна дає можливість майбутнім докторам філософії сформувати та розширити їх знання щодо практичного застосування теоретико-методологічних засад формування та реалізації аграрної політики держави, а також оцінювати ефективність застосування інструментів державного регулювання сільського господарства в умовах глобалізації економіки.

Вивчення навчальної дисципліни «Аграрна політика в умовах глобалізації економіки» сприятиме підвищенню рівня загальноекономічної підготовки фахівців, формуванню у них навичок науково-аналітичного опрацювання проблем аграрного сектору з позиції загальнодержавних інтересів та інтересів сільськогосподарських виробників, дає можливість опанувати теоретичні підходи до розробки та реалізації комплексу заходів щодо регулювання і підтримки аграрного сектору, з іншого – дає підстави осмислити і оцінити практичні дії державних структур на конкретному історичному етапі життя України в умовах глобалізації економіки.

Метою вивчення дисципліни - оволодіння здобувачами вищої освіти ступеня доктор філософії теоретико-методологічними основами формування та реалізації аграрної політики держави, вміння оцінювати її ефективність та науково обґрунтовувати вибір інструментів державного регулювання визначаючи економічні наслідки їх застосування для збалансованого розвитку аграрного сектору України в умовах глобалізації економіки.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Тема 1. Історичний досвід і сучасна практика аграрної політики України	2/2	Вивчити основні етапи еволюції аграрних трансформацій в Україні. Вміти узагальнювати етапи трансформації аграрної сфери національної економіки та реформування економічних відносин у аграрному секторі на початкових етапах ринкової трансформації економіки України. Знати основні засади державної аграрної політики у пореформений період.	Підготовка презентації або реферату	5
Тема 2. Аграрна політика: теоретичні засади, сутність та особливості формування і здійснення в умовах глобалізації	2/2	Вивчити поняття, сутність та завдання аграрної політики в умовах глобалізації економіки. Розуміти атрибути розроблення і реалізації аграрної політики та групи інтересів в аграрній політиці. Розуміти систему цілей аграрної політики держави, що включає основні політико-економічні цілі для розвинених країн та цілі аграрної політики для більшості країн	Виконання тестового контролю Підготовка презентації або реферату	5
Тема 3. Методологічні засади формування та оцінки аграрної політики в умовах глобалізації економіки	2/4	Знати критерії ефективності державного регулювання аграрного сектору економіки. Розуміти методологічні підходи щодо оцінки ефективності державної підтримки сільського господарства. Вивчити теоретичні основи аналізу рівня добробуту суспільства. Концепція витрат та концепція корисності в прикладній економічній науці про добробут суспільства. Знати основні концепції прикладної економічної науки про добробут (welfare economics): концепція надлишку виробника (producer surplus), концепція надлишку споживача (consumer surplus) та концепція ринкової рівноваги. Вміти застосовувати аналіз добробуту суспільства при дослідженні ефективності використання інструментів аграрної політики держави	Відповіді на питання Підготовка презентації або реферату	5
Тема 4. Інструменти реалізації аграрної політики в умовах глобалізації	2/2	Знати та розуміти економічні наслідки застосування інструментів регулювання попиту, пропозиції, ЗЕД, а також інструменти організаційного, інфраструктурного й інформаційного характеру	Відповіді на питання Підготовка презентації або реферату	5

економіки				
Тема 5. Методологічні підходи щодо оцінки державної підтримки сільського господарства в умовах глобалізації економіки	2/2	Розуміти основні підходи до оцінки рівня державної підтримки аграрного сектору: номінальний та реальний рівень захисту внутрішнього продовольчого ринку, показники державної підтримки виробників та споживачів сільськогосподарської продукції за методологією Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), визначення рівня підтримки аграрного сектору відповідно до методології СОТ (сукупний вимір підтримки). Знати загальні підходи до регулювання агропродовольчої торгівлі в рамках Світової організації торгівлі (СОТ). Розрізняти вимоги щодо доступу до внутрішнього агропродовольчого ринку. Знати правила застосування експортних субсидій у рамках СОТ. Регулювання внутрішньої підтримки сільськогосподарського виробництва	Відповіді на питання Підготовка презентації або реферату Виконання тестів	5
Тема 6. Аграрна політика окремих іноземних країн та їх блоків (США-ЄС) в умовах глобалізації економіки	2/2	Вивчити історію виникнення та основні етапи реформування Спільної аграрної політики (САП) Європейського Союзу. Знати основні інструменти ринкової політики та підтримки цін сільськогосподарської продукції у ЄС. Розуміти політику щодо розвитку сільських територій.	Відповіді на питання Підготовка презентації	5
Тема 7. Макроекономічні чинники розвитку аграрної політики України в умовах глобалізації економіки?	2/2	Знати інституційні засади здійснення аграрної політики в Україні. Цілі, завдання і структура аграрного сектору економіки України. Законодавче забезпечення аграрного сектору економіки України. Вивчити основні етапи здійснення земельної реформи. Розуміти структуру сільськогосподарського виробництва в Україні. Організаційно-правові форми господарювання в Україні. Бюджетні-податкові та кредитно-фінансові чинники. Оподаткування аграрного сектору: проблеми і нові підходи в системі державного регулювання. Механізми регулювання аграрних ринків в Україні. Вміти аналізувати тенденції розвитку сільських територій та соціальна політика держави у сільській місцевості	Відповіді на питання Підготовка презентації	5

Тема 8. Сучасні виклики суспільства та аграрна політика в умовах глобалізації економіки	2/2	<p>Розуміти сучасні виклики суспільства та аграрної політики. Розуміти сутність та особливості урбаністичних процесів, а також фактори впливу на розвиток аграрної політики.</p> <p>Знати концепції підтримки сільських територій у аграрній політиці. Вміти аналізувати кліматичні зміни та визначати адаптаційні заходи для їх мінімізації</p>	Відповіді на питання Підготовка презентації	5
Тема 9. Моделі загальної та часткової рівноваги для прогнозування та моделювання аграрної політики	2/4	<p>Розуміти об'єктивну необхідність застосування моделей загальної та часткової рівноваги для прогнозування та моделювання аграрної політики. Знати загальну характеристику основних моделей міжнародної торгівлі агропродовольчою продукцією для прогнозування і моделювання аграрної політики</p>	Відповіді на питання Підготовка презентації	5
Тема 10. Модель часткової рівноваги AGMEMOD для аналізу та прогнозування і моделювання аграрної політики	2/8	<p>Знати сутність та основні базові характеристики моделі AGMEMOD (AGricultural MEmber states MODelling) та цільову спрямованість моделі AGMEMOD. Розуміти основні підходи щодо прогнозування та моделювання розвитку ринків сільськогосподарської продукції та пов'язані з ними параметри (ринкові ціни, виробництво, споживання, імпорт, експорт, урожайність і посівні площі). Розуміти основні обмеження застосування моделі AGMEMOD</p>	Відповіді на питання Підготовка презентації	5
Самостійна робота				10
Проміжна атестація				10
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати, презентації та наукові доповіді повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано